

Vlaams Ministerie
van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie
Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van de Gemeentelijke Basisschool te Leefdaal

Hoofdstructuur bao

	Instellingsnummer	12542
	Instelling	Gemeentelijke Basisschool
directeur		Lieve MORRIS- Lieve RONSMANS
adres		Dorpstraat 540 - 3061 LEEFDAAL
telefoon		02-767.51.01
fax		02-767.14.32
e-mail		info@gbsleefdaal.be
website/URL		www.gbsleefdaal.be
	Bestuur van de instelling	961276 - Gemeentebestuur van Berthem te BERTEM
adres		Tervuursesteenweg 178 - 3060 BERTEM
	Scholengemeenschap	120188 - KHAMSA te Tervuren
adres		Paardenmarktstraat 1 - 3080 Tervuren
	CLB	114249 - CLB van de VGC Brussel te SINT-AGATHA-BERCHEM
adres		Technologiestraat 1 - 1082 SINT-AGATHA-BERCHEM
	Dagen van het doorlichtingsbezoek	19/09/2011, 20/09/2011, 22/09/2011
	Einddatum van het doorlichtingsbezoek	22/09/2011
	Datum bespreking verslag met de instelling	29/09/2011
	Samenstelling inspectieteam	
	Inspecteur-verslaggever	Stefan Pasture
	Teamleden	Jan Van Eeckhout
	Deskundige(n) behorend tot de administratie	nihil
	Externe deskundige(n)	nihil

INHOUDSOPGAVE

INLEIDING	3
1. SAMENVATTING	5
2. FOCUS VAN DE DOORLICHTING	6
2.1 Leergebieden in de focus	6
2.2 Procesindicatoren of -variabelen in de focus	6
3. VOLDOET DE SCHOOL AAN DE ERKENNINGSVOORWAARDEN?	7
3.1 Kleuteronderwijs: Nederlands	7
3.2 Kleuteronderwijs: muzische vorming	8
3.3 Lager onderwijs: Nederlands	8
3.4 Lager onderwijs: leren leren	9
4. BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	10
4.1 Professionalisering	10
4.2 Begeleiding	11
5. ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	12
6. STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	13
6.1 Wat doet de school goed?	13
6.2 Wat kan de school verbeteren?	13
6.3 Wat moet de school verbeteren?	14
7. ADVIES	14
8. REGELING VOOR HET VERVOLG	14

INLEIDING

Dit verslag is het resultaat van de doorlichting van uw instelling¹ door de onderwijsinspectie van de Vlaamse Gemeenschap. Het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 geeft haar de opdracht hiertoe.

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de instelling de erkenningsvoorwaarden respecteert, of ze op systematische wijze haar eigen kwaliteit bewaakt en of ze zelfstandig de tekorten kan remediëren.

Het advies in dit verslag heeft betrekking op alle erkenningsvoorwaarden uitgezonderd de voorwaarden betreffende hygiëne, veiligheid en woonbaarheid.

Vanaf het schooljaar 2011-2012 vindt de controle op de erkenningsvoorwaarden betreffende woonbaarheid, veiligheid en hygiëne gelijktijdig met de doorlichting plaats. Deze controle op woonbaarheid, veiligheid en hygiëne resulteert in een afzonderlijk verslag. Alle verslagen worden gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Het referentiekader dat de onderwijsinspectie gebruikt bij een doorlichting is opgebouwd rond de componenten context, input, proces en output:

- context: de omgevingskenmerken en de kenmerken van administratieve, materiële, bestuurlijke en juridische aard die de instelling karakteriseren
- input: kenmerken van het personeel en van de leerlingen of cursisten van de instelling
- proces: initiatieven die een instelling neemt om output te realiseren, rekening houdend met haar context en input
- output: de resultaten die de instelling met haar leerlingen of cursisten bereikt.

Meer info over het CIPPO-referentiekader vindt u op www.onderwijsinspectie.be.

De doorlichting bestaat uit drie fases: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en de verslaggeving.

Tijdens het vooronderzoek selecteert de onderwijsinspectie de onderwijsdoelstellingen en de procesindicatoren of -variabelen die het inspectieteam onderzoekt tijdens het doorlichtingsbezoek.

Tijdens het doorlichtingsbezoek verzamelt het inspectieteam bijkomende informatie via observaties, gesprekken en analyse van documenten.

Het resultaat van de doorlichting is het doorlichtingsverslag.

Het doorlichtingsverslag vangt aan met een voor het brede publiek toegankelijke samenvatting. Het vervolgt met een beschrijving van de doorlichtingsfocus.

Tijdens een doorlichting zoeken de onderwijsinspecteurs een antwoord op drie onderzoeksvragen:

- In welke mate voldoet de instelling aan de onderwijsdoelstellingen? (het erkenningsonderzoek)
- In welke mate onderzoekt en bewaakt de instelling op een systematische manier de kwaliteit van de processen zodat deze bijdragen tot het bereiken/nastreven van de onderwijsdoelstellingen? (het kwaliteitsonderzoek)
- Is er in de instelling een algemeen beleid dat het mogelijk maakt om zelfstandig tekorten weg te werken? (het onderzoek 'algemeen beleid')

In drie hoofdstukken geeft de onderwijsinspectie een antwoord op deze vragen.

¹ Instelling: onderwijsinstelling of CLB (Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, artikel 2, 11°). Onderwijsinstelling: een pedagogisch geheel waar onderwijs georganiseerd wordt en waaraan een uniek instellingsnummer toegekend is (Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, artikel 2, 13°).

Om de kwaliteit van de processen in kaart te brengen gebruikt de onderwijsinspectie een kwaliteitswijzer. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de instelling bij haar activiteiten aandacht heeft voor

- doelgerichtheid: welke doelen stelt de instelling voorop?
- ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de instelling om efficiënt en doelgericht te werken?
- doeltreffendheid: worden de doelen bereikt en gaat de instelling dit na?
- ontwikkeling: heeft de instelling aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?

Meer informatie over de kwaliteitswijzer vindt u eveneens op www.onderwijsinspectie.be.

Wat de instelling goed doet, wat de instelling kan verbeteren en wat de instelling moet verbeteren komt aan bod bij 'Sterktes en zwaktes van de instelling'.

Het doorlichtingsverslag eindigt met een advies dat betrekking heeft op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de instelling. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de instelling of van structuuronderdelen
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen als de instelling binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de instelling de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve verslag informeert de directeur van de instelling leerlingen, ouders en/of cursisten over de mogelijkheid tot inzage. De directeur van het centrum voor leerlingenbegeleiding informeert de centrumraad.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de instelling het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de instelling of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De instelling mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1. SAMENVATTING

De gemeentelijke basisschool te Leefdaal bevindt zich in het centrum van het dorp en neemt een voorname plaats in de gemeente in. De onderwijsinstelling profileert zich terecht als een **dorpsschool** in de goede betekenis van het woord en tracht de band met de ouders en de omgeving aan te halen. De keerzijde van hun succes vertaalt zich wel in grote klasgroepen in soms kleine klaslokalen.

De school toont met een degelijke kleuterpraktijk aan dat ze de leerplandoelen en de ontwikkelingsdoelen voor de onderzochte leergebieden Nederlands en muzische vorming in voldoende mate nastreeft. In de lagere afdeling wijzen onder meer outputgegevens en de praktijk voor Nederlands op een voldoende realisatie van de leerplandoelen en de eindtermen van dit leergebied. De klasaanpak en het leerlingenwerk geven aan dat ook de leergebiedoverschrijdende eindtermen voor leren leren in voldoende mate worden nagestreefd.

De leerkrachten van de **lagere afdeling** vertrouwen voor het aanbod en de realisatie van het leerplan **Nederlands** vooral op een nieuw ingevoerd onderwijsleerpakket. Ze trachten zo de gelijkgerichte aanpak en de graduele opbouw voldoende te verzekeren. De school is nog groeiende in het verwerven van kennis over hedendaags verantwoord taalvaardigheidsonderwijs.

De leergebiedoverschrijdende eindtermen '**leren leren**' krijgen vanuit het kleuteronderwijs zinvolle aanzetten. In de lagere afdeling geeft een recente inventaris een beeld van de bestaande initiatieven. Dit overzicht vormt de aanzet tot een meer planmatige aanpak in de toekomst.

Een muzische werking volgens de visie van het leerplan is sinds de vorige doorlichting significant verbeterd in de **kleuterafdeling**. In de fraaie klassen mogen kleuters veelvuldig exploreren, ontmoeten, zelfstandig spelen en ontwikkelingsondersteunend leren met diverse materialen vanuit voorbeschouwen en creëren. Doorheen vele kindvriendelijke thema's krijgen de kinderen de kans om beeldend te werken, te bewegen, te dramatiseren en muziek te ontdekken. Een verdere uitbouw van de speel- en leerhoeken kan kleuters nog meer uitdagen tot leeracties.

Het kleuterteam brengt op een geïntegreerde wijze het leergebied **Nederlands** aan en bewaakt op een systematische wijze het aanbod in overeenstemming met de leerplandoelen. Het team speelt vooral remediërend in op mogelijke ontwikkelingsvertragingen bij de kleuters.

De leerkrachten brengen **onderwijs op maat van elk kind**. Voor kinderen met leervoorsprong of wanneer het leertraject wat moeilijker verloopt, hanteert de onderwijsinstelling diverse differentiatievormen en ervaart dit als een evidentie. Vanuit een systematische observatie en toetsing wordt het onderwijs bijgestuurd in beide afdelingen. De hele zorgwerking steunt op een voortreffelijke visie. De zorgwerking kenmerkt zich door handelingsgerichte principes en acties. Een stroomlijning van de vele documenten is een aanbeveling evenals een verdere implementatie op de werkvloer. De school is zoekende naar een betere analyse op schoolniveau en rapportering op kindniveau van de leerlingresultaten.

Het enthousiaste team kan nog slagkrachtiger worden door de **professionalisering** meer uit te bouwen vanuit een gezamenlijke visie en met een planning op korte en (middel)lange termijn. Het beleid dient blijvend en met de nodige druk de nodige impulsen te geven voor de verdere onderwijskundige ontwikkeling van de school.

De inspectie heeft vertrouwen in deze ontwikkeling en geeft een gunstig advies op basis van de onderzochte onderwijsprocessen en leergebieden.

2. FOCUS VAN DE DOORLICHTING

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting heeft de inspectie leergebieden en procesindicatoren/procesvariabelen geselecteerd voor onderzoek tijdens de doorlichtingsbezoeken.

De resultaten van de controle op de erkenningsvoorwaarden betreffende bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne, vindt u terug in een afzonderlijk verslag

2.1 Leergebieden in de focus

Kleuteronderwijs
Nederlands
muzische vorming
Lager onderwijs
Nederlands
leren leren

2.2 Procesindicatoren of -variabelen in de focus

Personeel
Professionalisering
Deskundigheidsbevordering
Logistiek
Welzijn
Veiligheid
Gezondheid en hygiëne
Milieu
Onderwijs
Begeleiding
Leerbegeleiding

3. VOLDOET DE SCHOOL AAN DE ERKENNINGS-VOORWAARDEN?

Het onderzoek naar het voldoen aan de erkenningsvoorwaarden levert voor de geselecteerde leergebieden het volgende op:

3.1 Kleuteronderwijs: Nederlands

Voldoet

Motivering

- De school beschikt over outputgegevens die erop wijzen dat de ontwikkelingsdoelen en de leerplandoelen voor Nederlands in voldoende mate worden nagestreefd.
- Planningsdocumenten tonen aan dat de teamleden systematisch de leerplandoelen gebruiken als referentiekader voor de planning van de activiteiten en voor de invulling van een harmonisch onderwijsaanbod. Een hedendaagse visie op goed taalonderwijs, geënt op de ontwikkelingsdoelen en op het leerplan, is eerder impliciet aanwezig. Vanuit de eigen professionaliteit willen de teamleden de nadruk leggen op de communicatieve vaardigheden.
- De systematische bewaking van het onderwijsaanbod aan de hand van de leerplandoelen op schoolniveau met aandacht voor mogelijke overlappingsen en/of hiaten is nog niet aan de orde. Het doorgeven van het bewakingsdocument per klasgroep kan de nodige gradatie en graduele opbouw garanderen.
- In het kader van het taalbeleid lijstte het team per leeftijdsgroep mogelijke activiteiten op die taalimpulsen kunnen geven aan de kleuters. De aandacht voor instructie- en schooltaal wordt eerder intuïtief uitgevoerd en afspraken daarover zijn beperkt vastgelegd. De ontwikkeling van gegradueerde begrippenlijsten binnen terugkerende klasthema's kent nog een groeimarge. Teamleden leveren inspanningen om anderstalige kleuters zo adequaat als mogelijk op te vangen en te begeleiden.
- De uitwerking van een aantal speel- en werkhoecken, verrijkt met materialen uit het thema, kan nog aan kracht groeien. De oudste kleuters krijgen velerlei kansen om zich te bekwamen in voorbereidende lees- en schrijfvaardigheden. Visualisatie en het gebruik van pictogrammen ter ondersteuning van het ontluikend lezen kennen nog groeikansen. De leraren hanteren op een functionele manier de verschillende tijdskaders.
- Toneelbezoek, acties tijdens de jeugdboekenweek, luister- en boekenhoecken, de zintuiglijke waarneming,... geven kleuters talige prikkels. Teamleden laten evenwel nog kansen liggen om de spreekvaardigheid van de kleuters op een doelgerichte wijze te verhogen.
- De teamleden volgen de taalvaardigheid bij de kleuters op door middel van observaties en gestandaardiseerde taaltoetsen. Periodiek screenen ze verschillende taalcompetenties bij alle kleuters. Een analyse van deze gegevens leidt veelal tot bijstellingen op kind- en groepsniveau. De leraren verzamelen deze gegevens in een kindvolgsysteem. Het verband tussen het gehanteerd referentiekader en het aanbod met de evaluatiegegevens is minder transparant en weinig doeltreffend.
- Leerlingenresultaten uit het vervolgonderwijs geven aanleiding tot het bijsturen van het onderwijsaanbod voornamelijk bij de oudere kleuters.
- Zowel de klasleraren als de zorgcoördinator nemen vooral remediërende maatregelen, en minder preventieve, om het taalonderwijs te ondersteunen. Hierbij wordt vaak kort op de bal gespeeld.
- Recent leverde een gezamenlijke nascholing over taalbeschouwing niet het gewenste rendement onder meer door een gebrekkige aansluiting bij de beginsituatie van het team. De kleuterteamleden volgen weinig individuele nascholingen betreffende dit leergebied.

3.2 Kleuteronderwijs: muzische vorming

Voldoet

Motivering

- Er zijn outputgegevens die aantonen dat de ontwikkelingsdoelen en de leerplandoelen worden nagestreefd.
- In opvolging van de tekorten van de vorige schooldoorlichting hebben de teamleden werk gemaakt van de implementatie van het leerplan muzische vorming. In de school is muzische vorming onder diverse vormen tastbaar aanwezig. Geheel naar de visie van het leerplan is bij de meeste leraren een verschuiving van een veeleer productgerichte werking naar een procesgerichte aanpak, waar het experimenteren en creatieve componenten een centraal gegeven vormen, merkbaar in het klasbeeld.
- Planningsdocumenten tonen aan dat de teamleden systematisch de leerplandoelen gebruiken als referentiekader voor de planning van de activiteiten en voor de invulling van een harmonisch onderwijsaanbod. Vooral de domeinen beeld en muziek krijgen een ruime invulling.
- Het team startte met een bewaking van het onderwijsaanbod aan de hand van de leerplandoelen op schoolniveau met aandacht voor mogelijke overlappingsen en/of hiaten. De resultaten van deze oplijsting aan de hand van 'de muzische speeltuin' leidden alsnog niet een formele vastzetting van de analyse- en interpretatiegegevens. Het doorgeven van het bewakingsdocument per klasgroep kan een betere gradatie en een graduele opbouw garanderen.
- De themaplanning weerspiegelt een brede waaier aan activiteiten binnen de muzische domeinen. De kleuterleidsters integreren de doelen en de activiteiten in het thematisch aanbod en creëren hierdoor horizontale samenhang met andere leergebieden.
- Het spelend uitbeelden van eigen ervaringen en belevingen onder meer door poppenspel, poppenkast, zowel vrij als 'begeleid' spel in de winkel- en de verkleedhoek krijgen beperkt aandacht. Enkele keren per schooljaar organiseert het team, samen met de lagere afdeling, klasdoorbrekende muzische ateliers.
- De aankleding van klasmuren en gangen en de muzische tussendoortjes creëren een muzische sfeer. Kleuters krijgen kansen om zich muzisch te uiten tijdens feesten. Toneelvoorstellingen en bezoeken aan musea zijn exemplarisch waarbij de kinderen muzische impressies kunnen opdoen.
- De teamleden volgen via observaties de individuele ontwikkeling van de kleuters binnen het leergebied en nemen een aantal (technische) aspecten op in het kindvolgsysteem.
- Het doelgericht nabeschouwen krijgt een minder centrale plaats in het didactisch proces toebedeeld. Via oudercontacten en toonmomenten rapporteren de leraren aan de ouders over de muzische talenten van de kleuters.
- Voornamelijk via informeel overleg creëren de teamleden waardevolle momenten tot expertise-uitwisseling.

3.3 Lager onderwijs: Nederlands

Voldoet

Motivering

- Er zijn een aantal valide outputgegevens die aantonen dat de leerplandoelen Nederlands in voldoende mate worden bereikt. De vorderingen van de leerlingen worden geregeld in kaart gebracht via toezicht op het leerlingenwerk en via de analyses van methodegebonden, gestandaardiseerde en/of eigen toetsen. Ook de resultaten uit het vervolgonderwijs en/of uit de koepeleigen proeven vormen een indicatie dat de meeste leerlingen de eindtermen behalen.

- Voor technisch lezen, begrijpend lezen en spelling hanteert de school genormeerde tests. De resultaten hiervan, in combinatie met methodegebonden toetsen en de observaties, vormen het uitgangspunt voor remediëring op leerlingen- en klasniveau. De interpretatie van de resultaten op schoolniveau gebeurt minimaal.
- In het eerste leerjaar gebruiken de leerkrachten een specifieke methode voor aanvankelijk lezen en schrijven. Met de invoering van het nieuw onderwijsleerpakket voor de andere leerjaren, probeerde de school vorig schooljaar de graduele opbouw en de continuïteit binnen de verschillende domeinen van het leergebied over de leerjaren heen meer te waarborgen. De meeste leerkrachten vertrouwen er op dat door het goed gebruik van dit onderwijsleerpakket het aanbod dekkend is en dat de eindtermen en de leerplandoelen zo gerealiseerd worden.
- Een gezamenlijke visie over de rol en de uitbouw van hedendaags taalvaardigheidsonderwijs met aandacht voor communicatieve vaardigheden versus spellingsgericht onderwijs en schooltaal versus thuistaal, was nog niet aan de orde.
- Verschillende leerkrachten leveren inspanningen om een aantal taalactiviteiten geïntegreerd aan bod te laten komen. Hierdoor ontstaat er niet alleen horizontale samenhang binnen het leergebied zelf, maar worden ook verbanden gelegd tussen het leergebied Nederlands en de andere leergebieden.
- Met de evaluatie van de taaldomeinen spreken, luisteren en creatief schrijven hebben de meeste teamleden het nog moeilijk, bij gemis aan duidelijk vooropgestelde criteria. In de rapportering ontbreekt een opsplitsing per domein waardoor ouders een meer gespecificeerd beeld krijgen van de taalcompetenties van hun kind. Momenteel zijn er verschillende domeinen die niet of minimaal zijn opgenomen in het globaal cijfer.
- Luisteren en spreken zijn expliciet en ruim aanwezig in het onderwijsaanbod al gebeurt dit niet altijd even doelgericht. Afspraken op schoolniveau zijn erg beperkt vastgelegd.
- Actieve werk- en groeperingsvormen zoals hoeken- en contractwerk ondersteunen in de meeste klassen het taalonderwijs en bieden mogelijkheden tot taalstimulering, taalontwikkeling en tot differentiatie voor de taalzwakkere en taalsterkere leerlingen. Het team maakte afspraken voor een opbouw van contractwerk doorheen de lagere afdeling.
- Het team verkende op een pedagogische studiedag de nieuwe eindtermen en leerplandoelen van het deelleerplan taalbeschouwing.
- Het schoolteam onderneemt talige initiatieven om het taalvaardigheidsonderwijs te bevorderen via toneelbezoek, poppenkastspel, gerichte spreekopdrachten... De uitwerking van een boekenproject naar aanleiding van de jeugdboekenweek en het bezoek aan de (aanpalende) bibliotheek, het tutorlezen en leesboxen zijn voorbeelden waarbij het team zowel het technisch en het begrijpend lezen 'op maat' als het leesplezier willen bevorderen.
- De school maakte afspraken in verband met de verbetering van taalopdrachten.
- Uiterst minimaal nemen leerkrachten deel aan individuele navormingen met betrekking tot het leergebied Nederlands.

3.4 Lager onderwijs: leren leren

Voldoet

Motivering

- De school ontwikkelde nog geen schooleigen planning waaruit blijkt dat ze aan haar maatschappelijke opdracht werkt om de leergebiedoverschrijdende eindtermen 'leren leren' na te streven. Toch komen in elke klas heel wat aspecten van 'leren leren' op een geïntegreerde wijze binnen de verschillende leergebieden aan bod. De meeste leraren maakten op leerjaarniveau een inventaris van de uitgevoerde initiatieven, gekoppeld aan de eindtermen.

- De leergebiedoverstijgende eindtermen voor leren leren en de bijbehorende kerngedachten zijn door de meeste teamleden pas naar aanleiding van de doorlichting verkend.
- Het systematisch vermelden van de beoogde doelen van “leren leren” in de planningsdocumenten, gebeurt minimaal.
- Reeds van in de kleuterafdeling werken de leraren impliciet en op een geïntegreerde wijze aan de werkhouding en de zelfsturing van de kinderen.
- De leerlingenagenda fungeert pas vanaf het derde leerjaar als planningsinstrument en toetswijzers ondersteunen bij het leren van lessen. Indien nodig begeleiden de klasleraren de leerlingen bij het vullen van de schooltas of het ordenen van de schoolbank.
- De school heeft groeikansen in het verder uitwerken van een huiswerkbeleid.
- Doorheen de hele lagere afdeling krijgen de leerlingen geregeld de mogelijkheid om verschillende informatiebronnen te gebruiken. In sommige klassen organiseren de leraren specifieke activiteiten waarbij ze de leerlingen begeleiden bij het opzoeken, het verwerven en het gebruiken van informatie. Transfergerichte leermiddelen, zoals onder meer woordenboeken, atlassen, zakrekenmachines en ICT zijn voorhanden zodat zoekstrategieën kunnen functioneren.
- De keuze voor werkvormen als contractwerk, hoekenwerk en diverse vormen van coöperatief leren wijzen bij een aantal leerkrachten op de gerichtheid op actief leren en stimuleren de verwerving van plannings- en reflectievaardigheden. De grote klasgroepen in soms eerder kleine klaslokalen bemoeilijkt enigszins de toepassing van deze werkvormen.
- Eerder beperkt wordt een algemene aanpakstrategie visueel voorgesteld. Een aantal methodegebonden strategieën, vooral voor Nederlands en wiskunde, maakt deel uit van het klasbeeld. De aanpakstrategieën uitgewerkt in deze onderwijsleerpakketten en gevisualiseerd met wandplaten worden in de praktijk zeer uiteenlopend en soms weinig doelgericht ingeschakeld. Ook hiervoor ontbreekt het inzicht in de uiteindelijke bedoeling van het gebruik van deze strategieën.
- De mate waarin de vooropgestelde doelen gerealiseerd en de nodige vaardigheden en attitudes door de leerlingen effectief verworven zijn, gaat de school momenteel amper na. De evaluatie- en rapporteringspraktijk kennen in die zin ook nog groeikansen.

4. BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of -variabelen levert het volgende op:

4.1 Professionalisering

4.1.1 Deskundigheidsbevordering

De school staat voor wat betreft de kwaliteitsbewaking van deze indicator/variabele aan het begin van een ontwikkelingsproces.

Motivering

- Het nascholingsplan bestaat voornamelijk uit een lijst van de teamnascholingen voor het lopende jaar. Het verband met een prioriteitenplan voor de komende jaren is beperkt. Voor het inhoud geven aan de pedagogische studiedagen nam de directie een behoeftepeiling af. Het distilleren en duidelijk stellen van nascholingsprioriteiten op korte, middellange en lange termijn, deze prioriteiten uitvoeren, opvolgen, borgen en/of bijsturen kennen nog een duidelijke groeimarge binnen het voeren van een kwaliteitsvol beleid.

- Het nascholingsaanbod van diverse instanties is bij de leerkrachten voldoende bekend. Leerkrachten kunnen voor de individuele nascholing naar eigen interesse en behoefte een vrije keuze maken uit het aanbod. De school stelt geen specifieke verwachtingen omtrent de frequentie of de thema's waarbinnen individuele nascholingen moeten kaderen. Algemeen geldt dat een nascholing een mogelijke ondersteuning moet vormen voor het onderwijsleerproces en voor de klaspraktijk.
- De meeste leerkrachten gaan beperkt in op het aanbod van nascholingen om hun individuele deskundigheid te bevorderen. De schoolleiding stimuleert het volgen van nascholing minimaal.
- Leerkrachten lichten gevolgde individuele nascholingen toe op de personeelsvergadering. Tijdens deze personeelsvergaderingen komen in mindere mate onderwerpen van pedagogisch-didactische aard aan bod. Het zorgoverleg ervaren de leraren wel als bevorderlijk voor hun deskundigheid.
- De implementatie van de verworven inzichten en kennis in de klaspraktijk is zeer verschillend en de doorstroming naar initiatieven op schoolniveau is beperkt. Het team brengt de effecten van de deskundigheidsbevordering niet in kaart. De pedagogische studiedagen worden wel geëvalueerd.
- De leerkrachten van parallelgroepen overleggen zowel formeel als informeel. Ze bespreken hun aanpak, stemmen de dagelijkse werking op elkaar af, ondersteunen elkaar en scheppen kansen om te leren van elkaar. Multiplicatie van deskundigheid over de leerjaren heen, heeft nog groeikansen.

4.2 Begeleiding

4.2.1 Leerbegeleiding

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor:

- doelgerichtheid
- ondersteuning
- doeltreffendheid
- ontwikkeling.

Motivering

- De uitgeschreven zorgvisie van de school beschrijft de basisprincipes om een goede leerbegeleiding op de verschillende niveaus vorm te geven. De eerstelijnszorg in de verschillende klassen gebeurt meestal weldoordacht. De zorgcoördinatoren werken nauw samen met de klasleerkrachten, zowel naar ondersteuning in de remediëring als naar verrijking toe.
- De zorgcoördinatoren werken in grote mate op kindniveau en minder op klas- en schoolniveau. Analyses op klas en schoolniveau kennen een groeimarge.
- De school brengt de beginsituatie van de leerlingen voor diverse aspecten van de ontwikkeling op een behoorlijke manier in kaart. In de kleuterafdeling dragen de gerichte observaties en screenings voor een aantal ontwikkelingsaspecten bij tot een aanpak die is afgestemd op de individuele noden en behoeften van de kleuters. De kleuterafdeling is zoekende om hun screeningsinstrumenten meer af te stemmen op hun planningsdocumenten.
- In de lagere afdeling richten de genormeerde testen van het leerlingvolgsysteem zich vooral op wiskunde en Nederlands.
- Het multidisciplinair overleg volgt de evolutie van alle kinderen op en richt zich concreter op de aanpak van zorgleerlingen. De verslaggeving over beeldvorming, eventuele zorgvragen en afspraken voor de aanpak worden degelijk geregistreerd. Het zorgteam ontwikkelde documenten die een gerichte strategie voor ondersteuning bevatten.

- Het document bevat, behalve wat de evaluatie betreft, ruime elementen van een kwaliteitsvolle handelingsgerichte werking: een probleemstelling, de waarnemingen van problemen, waar het kind goed in is, een overzicht van reeds uitgevoerde inspanningen om het probleem te verhelpen en wie wat wanneer moet uitvoeren.
- De leerkrachten weten precies wat van hun eerstelijns hulp verwacht wordt en krijgen tips voor een lange termijn aanpak van kinderen met leerstoornissen.
- Verschillende leerkrachten van de lagere afdeling geven aan dat het registratiesysteem inhoudelijk sterk is, maar nog gestroomlijnd kan worden. Planningsdocumenten, observaties, testgegevens en rapportering zijn nog niet helemaal op elkaar afgestemd. Het is moeilijk om het volledig resultaatentraject van elk kind te volgen waardoor de leerwinst beperkt in kaart gebracht wordt en analyses op schoolniveau moeilijk maakt.
- De basisschool levert met diverse initiatieven inspanningen om het welbevinden van de kinderen te optimaliseren. Uit waarneming en analyse van een leerlingenenquête blijkt dat de grote klasgroepen in soms kleine klaslokalen en een mindere frisse aankleding van de lokalen dit welbevinden enigszins tempert.
- Tijdens klaswisselgesprekken bij de overgang van de kleuter- naar de lagere afdeling en bij de overgang van de ene klas naar de andere worden de nodige gegevens over de kinderen overgedragen en geduid om aldus preventief in te spelen op mogelijke problemen. Via klaswissels en hospiteerbeurten trachten de leerkrachten de overgang tussen de afdelingen te versoepelen.
- Leerlingen met leer- en ontwikkelingsmoeilijkheden kunnen een beroep doen op diverse stimulerende, compenserende, remediërende en dispenserende maatregelen. Na overleg met alle kindbetrokkenen worden hierover duidelijke afspraken gemaakt. De school voorziet in welbepaalde situaties in curriculumdifferentiatie.
- De samenwerking met het centrum voor leerlingbegeleiding (CLB) en met het buitengewoon onderwijs in het kader van geïntegreerd onderwijs (GON) betekenen voor de school een meerwaarde in de zorgwerking. De school onderhoudt goede contacten met de (vele) externe hulpverleners. Het team geeft aan ook de ouders snel te betrekken bij de interventies die de school onderneemt met hun kind.
- De verdere uitbouw van een huistakenbeleid en wat van ouders kan of mag verwacht worden ter ondersteuning van het onderwijsleerproces kent nog een groeimarge.

5. ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op:

- De directie laat zich omringen door een aantal teamleden – elk met een specifieke expertise – die mee het beleid voeren. Hoewel de te varen koers door het hele team in consensus uitgestippeld wordt, blijft de directeur de eindverantwoordelijkheid dragen. Impulsen geven voor de onderwijskundige werking en een beleid op lange termijn kennen nog een groeimarge.
- Het zorgoverleg neemt een belangrijke plaats in. De directeurs, het zorgteam en de leraren overleggen frequent, zowel formeel als informeel. Dit leidde tot een vrij gelijkgerichte en gedeelde visie op leerbegeleiding en op de taken van alle betrokkenen. Het overleg stimuleert en motiveert hen voor een kwaliteitsvolle uitvoering van de leerbegeleiding.
- In beide afdelingen heerst een gezonde interne dynamiek. De open sfeer, de informele inkijk in elkaars praktijk, de samenwerking met collega's van dezelfde leeftijdsgroep én de sterke intrinsieke motivatie van teamleden werken stimulerend. De teamleden kunnen hun inspanningen om hun onderwijspraktijk te verbeteren en te vernieuwen optimaliseren door "over het muurtje" te kijken.

- Ondanks een licht veranderende schoolpopulatie en de groeiende taalheterogeniteit neemt de school slechts schoorvoetend initiatieven om hier adequaat op in te spelen. Op beleidsvlak leidt de groeiende gevoeligheid voor de taalthematiek tot de eerste aanzetten van visieontwikkeling.
- Deze basisschool investeert maar in geringe mate in visieontwikkeling alvorens aan de slag te gaan.
- De besluitvorming gebeurt op participatieve wijze.
- Het is voor het team nog niet vanzelfsprekend de eigen praktijk kritisch te benaderen en af te toetsen aan de maatschappelijke verplichting om de leerplandoelen te bereiken. Teamleden reflecteren nog in beperkte mate op het aandeel van hun eigen handelen in het leerproces en de leerresultaten van de leerlingen.

6. STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

6.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden:

- Het bewaken van het aanbod voor Nederlands en muzische vorming op klasniveau met het leerplan als referentiekader in de kleuterafdeling.
- De positieve evolutie in visie en uitwerking binnen muzische vorming in de kleuterafdeling.
- De goede onderwijsresultaten voor Nederlands.
- De diverse activiteiten om het leren leren te bevorderen.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen:

- De consultatie en openheid binnen de parallelklassen.
- Het faciliteren van de overgang van de kleuter- naar de lagere afdeling.
- De visie en implementatie van de handelingsgerichte eerste- en tweedelijnszorg.
- Het enthousiasme en de collegiale samenwerking in het team.

Wat betreft het algemeen beleid:

- Aandacht voor het welbevinden van de kinderen.
- Het participatieve beleid.

6.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden:

- De observatie en de evaluatie afstemmen op de doelenselectie en het aanbod in de kleuterafdeling.
- De klasomgeving uitbouwen met aandacht voor een meer doelgerichte verrijking van de hoeken in de kleuterafdeling.
- Verhoogde aandacht schenken aan hedendaags taalvaardigheidsonderwijs.
- De evaluatie en rapportering van de leerdomeinen van Nederlands optimaliseren.
- Vanuit een gezamenlijke visie een gradueel aanbod voor leren leren voorzien.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen:

- Het doelgericht en samenhangend organiseren van een kwaliteitsvol professionaliseringsbeleid op korte en middellange termijn.
- Functioneel de effecten van het zorgbeleid in kaart brengen, analyseren, interpreteren en omzetten in doelgerichte acties.

Wat betreft het algemeen beleid:

- Het zelfevaluerend vermogen van het team verhogen.
- Gegevens van de onderwijsopbrengsten analyseren en interpreteren en op schoolniveau brengen in functie van de kwaliteitszorg.
- Het aansturen, opvolgen en bijsturen vanuit het pedagogisch beleid met een gezamenlijke visie.

6.3 Wat moet de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden:

- nihil

Wat betreft de regelgeving:

- nihil

7. ADVIES

In uitvoering van het Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies voor erkenning

GUNSTIG

voor kleuteronderwijs en lager onderwijs.

8. REGELING VOOR HET VERVOLG

Nihil

Namens het inspectieteam, de inspecteur-verslaggever

Stefan Pasture

Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de instelling:

Voor kennisname
Het bestuur of zijn gemandateerde

Naam: